

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 796177
Zaaknummer: 913142

Houten, 2 juni 2026



Onderwerp:

Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (GR BghU)

Beslispunten:

1. Het college toestemming te verlenen om in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht.

Samenvatting

Het bestuur van de Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) heeft een gewijzigde gemeenschappelijke regeling voorgelegd aan de deelnemende gemeenten en het hoogheemraadschap. De wijziging betreft onder meer de omzetting naar een openbaar lichaam en aanpassingen in de governance, informatievoorziening en besluitvorming.

De gemeenteraad heeft op 3 maart 2026 via een zienswijze positief gereageerd op de voorgestelde wijzigingen. De ingediende zienswijzen zijn door het bestuur van BghU zorgvuldig gewogen en deels verwerkt in het definitieve voorstel.

De wijziging is gericht op het versterken van de bestuurlijke nabijheid, het verduidelijken van rollen en verantwoordelijkheden en het verbeteren van sturing en besluitvorming. De raad wordt gevraagd het college toestemming te geven om in te stemmen met de gewijzigde regeling. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2027.

Aanleiding

Het bestuur van de Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) heeft een ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) voorgelegd aan de deelnemende gemeenten en het hoogheemraadschap. De voorgestelde wijziging ziet op de omzetting naar een openbaar lichaam en bevat aanpassingen in de governance, besluitvormingsprocessen en de positie van deelnemers binnen de samenwerking.

Op grond van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is voor wijziging van de regeling toestemming van de gemeenteraad vereist, alvorens het college kan instemmen met de gewijzigde regeling.

De voorgenomen wijziging is het resultaat van een zorgvuldig doorlopen bestuurlijk traject. In de afgelopen periode is een evaluatie uitgevoerd naar de governance van de BghU, waarbij is beoordeeld in hoeverre de huidige bestuurlijke inrichting nog aansluit bij de opgaven van de organisatie en haar deelnemers. In dat kader zijn door de deelnemende partijen zienswijzen ingebracht, waaronder door de gemeente Houten, die positief heeft gereageerd op de voorgestelde wijzigingen. De ingediende zienswijzen zijn door het bestuur van BghU zorgvuldig gewogen en voorzien van een bestuurlijke reactie.

Het bestuur van de Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) heeft een ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) voorgelegd aan de deelnemende gemeenten en het hoogheemraadschap. De wijziging ziet op de omzetting naar een openbaar lichaam en aanpassingen in de governance, besluitvormingsprocessen en positie van deelnemers.

Beoogd effect

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling is gericht op het toekomstbestendig en effectiever inrichten van de samenwerking binnen de BghU. Daarbij wordt beoogd de rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen de samenwerking verder te verduidelijken en de



796177

informatievoorziening en besluitvorming richting raden en het algemeen bestuur te versterken.

Dit draagt bij aan een betere kaderstellende en controlerende positie van de betrokken bestuursorganen en aan een wendbaardere en slagvaardigere organisatie. Daarnaast wordt met de omvorming naar een openbaar lichaam een bestuurlijk-juridisch kader gecreëerd dat beter aansluit bij de huidige eisen aan intergemeentelijke samenwerking.

Het resulterende voorstel is gericht op het versterken van de bestuurlijke nabijheid tussen deelnemers en organisatie en het verbeteren van de sturing en besluitvorming binnen de samenwerking. De beoogde datum van inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling is 1 januari 2027.

Argumenten per beslispunt

1.1 Het bestuur van de BghU geeft een positieve beantwoording op de zienswijze en een zorgvuldige verwerking hiervan op onderdelen.

Uit de reactie van het bestuur van BghU op de ingediende zienswijzen blijkt dat de inbreng van Houten en de overige deelnemers zorgvuldig is gewogen en op onderdelen is verwerkt in het definitieve voorstel. De reactie geeft blijk van een evenwichtige afweging van bestuurlijke belangen en een heldere onderbouwing van de gekozen inrichting van de governance. Dit biedt voldoende vertrouwen in een zorgvuldige totstandkoming van de regeling, waardoor de raad kan instemmen met het voorstel.

1.2 Het verlenen van toestemming aan het college borgt de vaststelling tot wijziging.

Het verlenen van toestemming aan het college is passend binnen de systematiek van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De inhoudelijke afweging over de wijziging heeft in gezamenlijkheid met de deelnemers plaatsgevonden en de raad is via de zienswijzeprocedure in een vroeg stadium betrokken. De raad blijft daarnaast via de reguliere planning- en controlcyclus, de informatievoorziening vanuit BghU en de in de regeling opgenomen evaluatiemomenten betrokken bij de uitvoering en werking van de samenwerking. Daarmee is sprake van een zorgvuldige balans tussen kaderstelling door de raad en uitvoering door het college binnen de regionale samenwerking.

1.3 Er is een evenwichtige bestuurlijke positie en invloed voor Houten.

De voorgestelde governance borgt een evenwichtige positie van de deelnemers binnen de BghU. Houten behoudt via het Algemeen Bestuur invloed op de gezamenlijke besluitvorming binnen de samenwerking. Tegelijkertijd wordt ruimte gelaten om het voorzitterschap in onderlinge afstemming binnen het Algemeen Bestuur te bepalen. Hierdoor ontstaat een flexibele en gezamenlijke bestuursstructuur waarin geen vooraf vastgelegde rolverdeling geldt, maar waarin op basis van draagvlak en samenwerking invulling wordt gegeven aan de bestuurlijke functies.

Kanttekeningen

1.1 De wijziging van de gemeenschappelijke regeling vraagt na vaststelling om een zorgvuldige implementatie

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling vraagt na vaststelling om een zorgvuldige implementatie binnen de organisatie en de samenwerking met deelnemers. Met name de nieuwe verdeling van rollen en verantwoordelijkheden en de aangepaste informatie- en besluitvormingsprocessen moeten in de praktijk verder worden uitgewerkt en ingeregeld.

Daarnaast is het effect van de gewijzigde governance op de samenwerking en besluitvorming pas op termijn volledig zichtbaar. Hoewel de regeling voorziet in een evaluatiemoment na twee jaar, blijft gedurende de eerste periode monitoring van de werking in de praktijk van belang om tijdig te kunnen bijsturen indien nodig.

Participatie

N.v.t.

Financiën en formatie

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling heeft geen directe structurele financiële gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage aan de BghU. Eventuele effecten worden gemonitord binnen de reguliere planning- en controlcyclus van de organisatie.

Communicatie

Na het verlenen van toestemming door de gemeenteraad rondt het college de besluitvorming af en wordt de instemming formeel kenbaar gemaakt aan het bestuur van de BghU. Hiermee wordt de gemeentelijke besluitvorming afgerond en kan het vervolgproces binnen het samenwerkingsverband worden doorlopen.

Voortgang

Na afronding van de besluitvorming door de deelnemende partijen wordt de gewijzigde gemeenschappelijke regeling definitief vastgesteld. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2027.

Evaluatie

Het bestuur is voornemens om de werking van de bestuurlijke sturing en besluitvorming éénmalig te evalueren, twee jaar na inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. In deze evaluatie wordt gezien in hoeverre de beoogde effecten in de praktijk worden gerealiseerd. De uitkomsten worden gedeeld met de deelnemende partijen en kunnen aanleiding geven tot eventuele bijsturing.

Houten, 2 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht 2027
2. Weging zienswijzen GR BghU

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Daan Vermeulen

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 796177



Gemeente Houten

Onderwerp

Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (GR BghU)

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2026 gelezen en besluit:

1. Het college toestemming te verlenen om in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 14 juli 2026.

De raad van de gemeente Houten,
De griffier a.i.,

M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,

H.C. Heerschop